

Wijkplatform Zuidplas/Triangel Waddinxveen

Waddinxveen, 3 december 2019

Gemeente Waddinxveen
T.a.v. de gemeenteraad
Beukenhof 1
2741 HS Waddinxveen

Betreft Ontwerpbestemmingsplan 'Biomassa-installaties'

Geachte gemeenteraad van Waddinxveen,

Het Wijkplatform Zuidplas-Triangel wil graag een zienswijze indienen voor het ontwerpbestemmingsplan 'Biomassa-installaties', die bedoeld is om ten aanzien van biomassacentrales meer planologische sturing te hebben op de plek en het aantal biomassacentrales. Met dit ontwerpbestemmingsplan wordt een regeling toegevoegd aan de bestaande bestemmingsplannen in heel Waddinxveen. Die regeling verbiedt alle biomassacentrales met een nominaal thermisch ingangsvermogen van 130 kWth of meer. Er is een afwijking opgenomen om biomassa-installaties tot 1 MWth mogelijk te maken. De voorwaarde voor medewerking is de luchtkwaliteit op de grens van de inrichting.

In deze brief geven wij op een aantal punten onze reactie en we hopen van harte dat de gemeenteraad dit keer, nu er wel planologische sturing mogelijk is, juist zal handelen en echt een pas op de plaats wil maken ten aanzien van biomassacentrales.

Biomassacentrales moeten volledig verboden worden

Het uitgangspunt in Waddinxveen moet zijn om geen BMC's meer te willen (en eigenlijk nergens meer). Elke implementatie van BMC's heeft een negatieve invloed op de gezondheid en het welbevinden van mensen en dieren. De huidige kleine BMC (Pelletkachel) bij het zwembad is daarvan een voorbeeld. Bovendien is er, behalve bij een paar financieel belanghebbenden, geen draagvlak voor BMC's in Waddinxveen.

Aangezien Nederland zijn hoogste stikstofuitstoot in Europa ongeveer moet halveren (volgens TNO), is er geen enkele ruimte meer om beleidsmatig de stikstofuitstoot van houtverbranding en (bijbehorend) vrachtverkeer nog verder te gaan verhogen. Sterker nog, er moeten serieuze stappen in de tegenovergestelde richting worden gezet, dus afbouw van de vele stikstof producerende activiteiten in Waddinxveen.

Komend jaar verdwijnt de subsidie op palletkachels, mede vanwege alle schadelijke uitstoot. Dus ook vanuit dat landelijke oogpunt is het tegenstrijdig om nu beleidsmatig in Waddinxveen alle ruimte te geven om nog meer hout te gaan verbranden. De vraag is dan ook hoe de gemeente Waddinxveen, als

u via het parapluplan meer BMC's en stikstofuitstoot toestaat in Waddinxveen, per direct de stikstofuitstoot op andere gebieden fors gaat verlagen. Zeker gezien het feit dat het Logistiek Park A12 enorm groeit, de glastuinbouw toeneemt (o.a. uitbreiding Royal Pepers), de Vredenburglaan in aantocht is en er 3 BMC's zijn vergund, die ook nog eens zorgen voor een toename van vrachtverkeer.

'Niet alles kan', was de naam van het Remkes-advies. Dat geldt zeker in Waddinxveen, waar stapeffecten genegeerd lijken te worden. Ik wijs u graag op artikel 4.2.3. uit het Adviesrapport van de Commissie Remkes, welke ik hieronder cursief heb toegevoegd. Het Wijkplatform Zuidplas-Triangel kan hiermee stellen dat het toelaten van kleinere biomassacentrales in strijd is met de aanbevelingen uit dit rapport.

4.2.3 Maatregelen in de industrie

In navolging van het uitgangspunt dat alle stikstof-emitterende sectoren een evenwichtige bijdrage moeten leveren aan verdere vermindering van stikstofemissies en -deposities, ligt er ook een opgave bij de industriële bedrijvigheid en de energieproductie. Hierbij moet worden opgemerkt dat de emissies uit deze sectoren circa 1,6% van het totaal uitmaken, en dat reducties derhalve niet op korte termijn tot significante ruimte zullen leiden.

Alhoewel grote energiecentrales, chemische productiefaciliteiten en raffinaderijen via aanbestedingsvoorwaarden en vergunningsvoorwaarden aan strenge NOx -emissie-eisen moeten voldoen, bestaan er toch aanzienlijke verschillen tussen emissies, afhankelijk van de gebruikte energiedragers (kolen, biomassa en gas) en verbrandingstechnieken.

Grote centrales zijn voorzien van afgasreinigingsinstallaties die aan strenge eisen moeten voldoen, en die met frequente meetprogramma's worden gewaarborgd. Hierbij maakt de bron voor de verbranding geen verschil voor de toelaatbare NOx-emissies. Het stoppen met de bijstook van biomassa in grote centrales, levert dan ook nauwelijks een bijdrage aan de vermindering van emissies en deposities van stikstof. Echter, het levert wel een duidelijke bijdrage aan vermindering van NOx in de energieopwekking en ook een duidelijke vermindering van CO2-uitstoot. Gezien het integrale karakter van het advies, vraagt het Adviescollege aandacht voor een heroverweging van het nut van subsidies die momenteel worden verstrekt voor het bijstoken van biomassa in energiecentrales.

Voor kleinere, specifieke biomassacentrales die in wijken of steden thans worden ontwikkeld om in de lokale of regionale energie- of warmtevraag te voldoen, is zelden sprake van 'end-of-pipe-technieken' en is er veelal geen inputcontrole. Het is onvoldoende duidelijk of deze installaties aan dezelfde emissie-eisen worden onderworpen. Bovendien is als gevolg van de schaal van de installaties de afstand ten opzichte van het maaiveld waarop de uitstoot in de lucht plaatsvindt kleiner dan bij grote installaties, hetgeen tot hogere deposities kan leiden in Natura 2000-gebieden.

Het Adviescollege adviseert provincies de opdracht te geven om te verkennen in hoeverre verschillende industriële sectoren een negatieve bijdrage leveren aan de stikstofdepositie van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, welke maatregelen nodig zijn, en welk (activerend) beleid kan worden gevoerd vanuit het Rijk en de provincies voor het stimuleren van de toepassing van nieuwe technieken en voor innovaties in de industriële sector. Steeds vanuit een integrale blik van het stikstofprobleem in samenhang met luchtkwaliteit, CO2-reductie, de transitie naar duurzame energie en de kringlooplandbouw.

In de tweede fase wil het Adviescollege ook nader verkennen of de chemie indirect een bijdrage kan leveren aan het verminderen van de emissies afkomstig uit meststromen door technieken te ontwikkelen die daaraan kunnen bijdragen.

De gemeente biedt (i.t.t. het eerdere voorbereidingsbesluit) ruimte om zakelijk gebruik te maken van BMC's

Het wijkplatform heeft het oorspronkelijke voorbereidingsbesluit van 1 jaar geleden er nog even naast gelegd. En wat blijkt? Vorig jaar stelde de gemeente dat de grens van 1 MW is gekozen om niet alle particuliere initiatieven uit te sluiten. Aangezien particuliere initiatieven (de precieze definitie ontbreekt) voor dergelijk grote centrales onwaarschijnlijk zijn, betekende het voorbereidingsbesluit feitelijk een stop op grotere centrales. Maar in het huidige voorstel ontbreekt het onderscheid tussen particulier en zakelijk, er wordt alleen aangegeven dat 'geheel of gedeeltelijke levering aan derden' niet mag. Dit biedt dus ineens kansen voor zakelijke grootverbruikers uit de glastuinbouw. Het wijkplatform vindt dit verwarrend en onwenselijk. Het lijkt erop dat de gemeente eind 2018 BMC's juist blokkeert en met dit parapluplan de blokkade weer opheft eind 2019.

De glastuinbouw levert met gemiddeld 10MW per tuinder de grootste negatieve klimaatimpact in onze omgeving. De gemeente staat nu dus toe dat meer tuinders in Waddinxveen voor eigen gebruik een 'kleine' centrale kunnen starten, terwijl kleine BMC's ook nog eens een stuk vervuilerder zijn dan een grotere centrale omdat er minder regelgeving is (zo zijn niet de beste filters nodig). Vergeet niet dat deze 'kleine' centrales een capaciteit hebben die nog steeds 50 tot 400 woningen kan verwarmen én van stroom kan voorzien. Dat is buiten alle proporties.

Gemeente geeft sturingsmechanisme uit handen

In het eerdere bestemmingsplan voor Glasparel konden ondernemers een onbeperkt aantal grote BMC's aanvragen. Dat wat niemand binnen de gemeente had verwacht, gebeurde wel. Er werden maar liefst 3 aanvragen ingediend en (zogezegd omdat de gemeente ze niet meer kon tegenhouden) ook vergund. Eerder dit jaar stemde de gemeenteraad in met een ontwerpwijzigingsplan waarin nieuwe grote biomassacentrales niet meer mogelijk zijn. Dit omdat de gemeente nu (eindelijk) aangeeft dat ze de gevolgen voor de gezondheid nog niet kan overzien.

Doel van het parapluplan voor kleine BMC's is om meer planologische sturing te hebben op de plek en het aantal biomassacentrales. Hier zijn echter geen enkele mogelijkheden toe met de huidige tekst van het ontwerpbestemmingsplan. Dus waarom trapt de gemeente in haar eerdere valkuil. Dit parapluplan biedt de gemeente geen enkele sturingsmechanisme om, bij een hoog aantal initiatieven, ze alsnog tegen te houden. Het wijkplatform Zuidplas-Triangel is dan ook erg benieuwd hoe de gemeente hier zelf tegen aan kijkt, hoe dicht ze tegen woonwijken geplaatst mogen worden en welk aantal BMC's in uw ogen toelaatbaar is.

Afwijkregel 4 over concentraties is onvoldoende toereikend

U geeft als gemeente aan dat een bedrijf alsnog een BMC tot 1 MW mag starten als de concentratie van zwevende deeltjes (PM10) of stikstofdioxide de 3% grenswaarde niet overschrijdt. Dit is te vaag geformuleerd en vergeet andere gevaarlijke stoffen die ook gemeten zouden moeten worden.

Artikel 4: Het bevoegd gezag kan afwijken van het gestelde in artikel 2 en artikel 3 sub a1 ten behoeve van het bouwen en het in werking hebben van een biomassa-installatie met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van maximaal 1 MW indien is aangetoond dat ter plaatse van de perceelsgrens van het terrein waarop de biomassa-installatie is gevestigd toename van de concentraties in de buitenlucht van zowel zwevende deeltjes (PM10) als stikstofdioxide niet de 3% grens overschrijdt.

Allereerst is de 3% grenswaarde een te vage formulering voor de uitstoot van schadelijke stoffen. Dit moet worden uitgedrukt in een concentratie zoals mg/m³. Daarnaast is het onvoldoende om alleen

naar PM10 en stikstofdioxide te kijken. Er moet ook rekening gehouden worden met PM2.5, roet, CO, PAK, Furanen, dioxines. Voor de laatste vier stoffen zijn geen harde cijfers in 't Activiteitenbesluit opgenomen.

Er zijn onvoldoende meetinstrumenten voor een goede handhaving

De huidige luchtmetingen van de gemeente zijn in strijd met de EU-regels en is dus onbruikbaar. De gemeente en ODMH hebben geen legale meetinstrumenten om actief en op grote schaal te kunnen meten en handhaven op alle vormen van uitstoot (dus niet alleen PM10 en stikstofdioxide). Dat geldt ook voor het controleren van de herkomst en kwaliteit van de BMC-brandstof. Zoals hierboven al beschreven komen er (naast fijnstof en stikstof) PAK's vrij bij houtverbranding. Deze Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) is kankerverwekkend en nauwelijks meetbaar. De handhaving blijft dus per definitie achter.

Bovendien wordt er nergens in het Parapluplan biomassa-installaties verwezen naar de wijze van controle, hoe de metingen worden verricht, hoe vaak en op welke wijze er wordt opgetreden tegen overschrijdingen. We hebben helaas al te vaak gezien dat er bedrijven zijn in Waddinxveen die structureel hun uitstootwaardes overschrijden waarna vervolgens niet handhavend opgetreden wordt door de ODMH. Een voorbeeld hiervan is de groencompostering van de Wagro, die voor veel stankoverlast zorgt in onze wijken Zuidplas en Triangel. De geuroverlast heeft al meermalen de normering die binnen de vergunning valt overschreden, en er wordt niets gedaan na een controle. Dat geeft weinig vertrouwen in de handhaving richting grote en kleine BMC's.

Ook BMC's tot 1 MW hebben slechte gevolgen voor Natura 2000 gebieden

De schadelijke effecten van BMC's gaan niet alleen over gezondheid en natuur, maar ook over klimaat. Houtverbranding is de minst efficiënte en (mede daardoor) tevens hoogste CO2-producerende brandstof. Inclusief alle bijbehorende versnippering, droging en transport. Inmiddels heeft de regering zich zeer recent op eigen initiatief laten informeren, dat biomassa in alle opzichten inclusief stikstofoxiden, slechter is dan kolen. Dat inzicht moet gevolgen krijgen. Waddinxveen kan de ogen nu niet meer sluiten voor alle negatieve gevolgen rond biomassa.

Als gevolg van het verbranden van biomassa in een stookinstallatie worden via het rookgas onder meer stikstofoxiden geëmitteerd. Deze emissie aan stikstofoxiden kan van invloed zijn op de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden, waar stikstofgevoelige flora en/of fauna aanwezig is, die in het kader van het PAS aangewezen zijn. Er zijn inmiddels nieuwe ontwikkelingen op gebied van de Wet natuurbescherming en Programma Aanpak Stikstof. Nu moet eerst worden gewerkt aan minder stikstofvervuiling van Nederlandse natuurgebieden, voordat besloten wordt over nieuwe plannen die nog meer vervuiling teweegbrengen. Ook kleinere biomassacentrales tot 1 MW leiden tot extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en vandaar tot schade aan prioritaire habitats. Denk hierbij aan "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck" en "Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein". Centrales van onder de 0,13 MW kunnen overigens ook nog fors uitpakken, zeker op het gebied van luchtvervuiling.

Ambitie duurzaamheidsvisie gemeente Waddinxveen

De eerste ambitie in de duurzaamheidsvisie Waddinxveen is *1) Waddinxveen heeft in 2025 een leefomgeving die gezondheid en welbevinden van mensen positief beïnvloedt*. Dit dient wat ons wijkplatform betreft te worden aangepast naar "Waddinxveen heeft een leefomgeving die gezondheid en welbevinden van mensen positief beïnvloedt." Wij vinden het belangrijk dat de gemeente nu al nastreeft naar een gezonde leefomgeving en niet pas over 6 jaar.

Tot slot zou Waddinxveen zich moeten aansluiten bij "De Waterstof Coalitie" om de ontwikkelingen op dit gebied optimaal voor de burgers te kunnen inzetten. Een toekomst zonder fossiele afhankelijkheid, zonder negatieve consequenties.

Het wijkplatform Zuidplas-Triangel hoopt van harte dat het parapluplan biomassa-installaties wordt aangepast naar aanleiding van bovengenoemde bezwaren en dat de gemeente inziet dat het roer om moet ten aanzien van biomassacentrales. Met alle kennis van nu, kan de gemeente haar ogen niet meer sluiten voor de negatieve gevolgen die BMC's met zich meebrengen.

Hoogachtend,

Titia de Zeeuw

Voorzitter Wijkplatform Zuidplas-Triangel

p/a De Akker 49, 2743 DS Waddinxveen

emailadres: wijkplatformzuidplas@hotmail.com